

FOLKFÖRSÖRJNINGSMINISTERIET
DISTRIBUTIONSÄVDELNING

Helsingfors,
den 23 mars 1942.
J 165

Ny utdelningsperiod för beklädnadsartiklar.

7. 4. — 30. 9. 1942.

Nya bestämmelser om specialkuponger.

Den 7 april 1942 vidtager den nya utdelningsperioden för beklädnadsartiklar, som fortgår till utgången av september 1942. Den tidigare utdelningsperiodens specialkuponger förlora då sin giltighet. Kvarblivna utdelningspoäng äro däremot i kraft även under den nya utdelningsperioden. För den nya utdelningsperioden finnas såväl å korten för män, kvinnor och barn 70 utdelningspoäng med numren 13—14, av vilka likväl specialkupongen för män K 24 och specialkupongerna L 13—L 16 på kortet för barn äro reserverade och delvis redan använda för andra ändamål. Antalet av de utdelningspoäng, som skola överlätas för beklädnadsartiklar, ha bibehållits. De bestämmelser, som gälla specialkuponger, ha däremot betydligt ändrats.

Tyger.

Alla tyger, med undantag för tyg av natursilke och silkestyll samt stuvbitar, varom närmare längre fram, kunna anskaffas blott genom att utöver utdelningspoäng överlätas specialkuponger.

På kortet för män kan man för specialkupongerna K 14 och K 15 köpa ylletyger å den förra den för rock och å den senare den för benkläder nödiga mängden och för båda kupongerna tillsammans en mängd, som motsvarar en hel kostym eller överrock, men därvid går man miste om möjligheten att anskaffa ett motsvarande färdigt plagg. I fall fodertyg till rock, kostym

eller överrock köpes samtidigt som ovan-tåget erhålles det mot samma specialkuponger.

Folkförsörjningsnämnden fastställer i enlighet med folkförsörjningsministeriets föreskrifter de tygmängder, vilka anses motsvara resp. färdiga klädesplagg. Övriga tyger, förutom ylletyger eller herrkostymtyg, som tillverkats av konstfiber, kunna anskaffas på specialkupongerna K 17, K 18, K 19 och K 20, högst tre meter på varje genom att avstå från anskaffandet av ett färdigt klädesplagg, som erhålles mot dessa kuponger.

Specialkupongerna N 14, N 15, N 16 och N 17 på kortet för kvinnor berättiga envar att i stället för färdiga klädesplagg, som avsetts att anskaffas med dem, köpa tyg av alla slag, även sidentyg, för envar av de två förstnämnda kupongerna en mängd, som motsvarar en blus, jakett eller kappa samt för envar av de båda sistnämnda en mängd, som motsvarar en kjol eller ett par överbenkläder (sportbyxor) samt för två av de tidigare nämnda fyra kupongerna tillsammans en klänning, en promenaddräkt, annan hel klänning eller överplagg motsvarande mängd. Då fodertyg till kappa eller jakett för promenaddräkt köpes samtidigt med övertyg, kan det överlätas mot de specialkuponger, som åtgå för övertyget. De tygmängder, som motsvara färdiga dräkter, fastställas även i detta fall av folkförsörjningsnämnden. Specialkupongerna N 18

och N 19 äro speciellt avsedda för anskaffandet av övriga tyger, förutom ylletyger och herrkostymtyger, som tillverkats av konstfiber. Varje kupong berättigar till inköp av högst 6 meter dylikt tyg. Anskaffandet av tyg medför även i detta fall den olägenheten, att med den därför använda kupongen icke mera kan anskaffas motsvarande färdiga plagg.

Specialkupongerna L 18 och L 19 *på kortet för barn* äro avsedda för ylletyg samt L 20 och L 21 för anskaffande av andra tyger. Mot för ylletyger reserverade specialkuponger kan man för envar av dessa köpa 1 eller 1.5 meter sådant tyg beroende på om bredden överstiger 130 cm, eller om dess bredd är 130 cm eller därunder. Beroende därpå, om bredden för annat tyg är över 115 cm eller därunder erhålles mot vardera av kupongerna L 19 och L 20 högst 1.5 eller 2.5 meter bomulls-, linne- eller konstfibertyg.

Då textilier för hushåll och heminredning måste anskaffas mot överlåtelse av specialkuponger, och, enär varje specialkupong å kortet för män och kvinnor, vilken användes för inköp av tyg, betyder förlust av anskaffningsmöjlighet av något färdigt klädesplagg, bör envar, som handhar familjens hushåll, på förhand noga överväga, på vilket kort tyger av nämnda slag skola anskaffas.

Såsom redan tidigare nämnts, är, förutom natursidentyger, silkestyll befriat från de reglementeringsbestämmelser, som beröra specialkuponger, på grund varav detta överlåtes utan specialkuponger; för bomullstyll fordras däremot specialkupong liksom även för övriga tyger. Alla tyger i stuvar om högst en halv meter kunna fortfarande överlåtas för reparation och garnering utan att specialkuponger avfordras.

Garn.

Sytråd och fiskargarn stå i särställning. Av det förra kan köpas en rulle om 200 meter eller yard tråd mot envar av special-

kupongerna K 13, N 13 och L 17. Fiskargarn får däremot icke köpas på bekläd-nadskorten utan enbart mot inköpstillstånd.

Garn av varje slag kan erhållas *på kortet för män* mot specialkupongerna K 17, K 18, K 19 och K 20 mot varje kupong högst 300 gram, och dessutom mot kupongerna K 21, K 22 och K 23 högst 100 gram garn mot envar.

Specialkupongerna N 14 och N 15 *på kortet för kvinnor* berättiga vardera till anskaffande av högst 500 gram garn. Mängden är rätt stor och kunde därför bereda köparen svårigheter, men detta underlättas därigenom, att man på envar av kupongerna N 16 och N 17 samt dessutom på envar av kupongerna N 21, N 22, N 23 och N 24 kan anskaffa garn av alla slag i mängder om 100 gram. Användandet av en kupong hörande till sistnämnda grupp innebär likväl ett avstående från anskaffandet av ett par strumpor.

Mot specialkupongerna L 22, L 23 och L 24 *på kortet för barn* kan mot envar av dem erhållas högst 200 gram garn av alla slag.

Garn av natursilke kan fortfarande anskaffas utan specialkupong, jämväl garn av annat råämne än ylle avsett för brodersöm, märkning och virkning i originala fabriksförpackningar.

Övriga artiklar.

Som förhandsuppgift, förrän köpare och försäljare närmare hinna göra sig förtrogna med folkförsörjningsministeriets den 23 mars 1942 daterade beslut om specialkuponger nämnas här vid försäljning av några viktigare förbruksartiklar ifrågakommande specialkuponger, i det särskild uppmärksamhet fästes vid artiklar, beträffande vilka viktigare ändringar i fråga om specialkupongerna företagits.

Rock eller *benkläder* till vardagskostym för män kan anskaffas antingen mot specialkupong K 14 eller K 15. Numera är det således möjligt att under utdelnings-

perioden anskaffa två par benkläder genom att avstå från rock. Till anskaffande av *hel kostym* åtgå dessa två kuponger. Mot dessa två kuponger kan även anskaffas *överrock*; med denna jämställes även päls samt regnrock med undantag av utav oljat tyg förfärdigad. *Skjorta, underbenkläder, skid- samt träningsbyxor, blus ylleskjorta samt rock av vindtyg för män* kunna köpas mot någon av specialkupongerna K 17, K 18, K 19 och K 20. *För en omgång underkläder, pyjamas samt komplett overall, tränings- eller sportdräkt* fordras två av ovannämnda kuponger. *För strumpor* ha reserverats specialkupongerna K 21, K 22 och K 23, och är man i tillfälle att anskaffa tre par under gällande utdelningsperiod. Ett par skodon har fortfarande ansetts tillfyllest per utdelningsperiod och för anskaffning av skodon har reserverats specialkupong K 16. Specialskodon, vilka äro särskilt uppräknade i beslutet, överlåtas utan specialkuponger.

Mot specialkupongerna N 14 och N 15 på kortet för kvinnor kan man mot envar av dem anskaffa *en blus, jakett, jakett till promenaddräkt, vindrock eller blus, stickad jacka, ylletröja eller slipover*. Envar av kupongerna N 16 och N 17 åter berättigar till anskaffandet av *en kjol* eller ett par *benkläder* och två kuponger (tillsammans) av de förenämnda fyra kupongerna förslå till inköp av *klänning* eller annan *heldräkt* eller *överplagg*. Såsom överplagg betraktas även *pälsar* och *lätta complet-kappor* samt *regnrockar*, med undantag för sådana, som tillverkats av oljat siden. Möjligheten att anskaffa underkläder för kvinnor har något ökat. Sålunda fås mot envar av specialkupongerna N 18 och N 19 *en omgång, nattdräkt, nattlinne* eller *underkjol*, eller *ett linne* och *ett par byxor* tillsammans eller *två linnen* eller *två par byxor* såframt alla dessa klädesplagg icke innehålla ylle. Alternativt kan mot envar av dem även anskaffas antingen *träningsbyxor* eller *strandpyja-*

mas. För omgångar och underkläder, som innehålla ylle, fordras de båda senast nämnda kupongerna tillsammans. För anskaffande av *strumpor* har reserverats specialkupongerna N 21, N 22, N 23 och N 24, så att kvinnor även under denna utdelningsperiod kunna anskaffa fyra par strumpor. Här föreligger skäl att påpeka, att ehuru garn och tyg av natursilke äro befriade från de bestämmelser, som beröra överlåtandet av specialkuponger, så är detta icke fallet med strumpor av natursilke, för vilka försäljaren sålunda bör fordra specialkupong. Endast ett par *skodon* kan anskaffas per utdelningsperiod och för detta ändamål har reserverats specialkupong N 20, men en stor mängd särskilt uppräknade lätta skodon stå att köpa utan specialkuponger.

Alla egentliga arbetsdräkter, speciellt *skyddsdräkter*, samt till dessa hörande rockar och benkläder, ha lämnats utanför bestämmelserna, som beröra specialkuponger. Sålunda fordras icke specialkuponger för i butiker, å lager och kontor samt i vissa yrken använda långa och korta rockar, ej heller för läderblusar och läderbyxor för män. I stället får denna frihet icke utsträckas till att omfatta övriga än i yrkesutövning använda dräkter. Sålunda äro till exempel överrockar av läder underkastade de stadganden, som beröra specialkuponger.

För *nationaldräkt* skall specialkupong överlåtas, likaså för till den hörande klädesplagg, i den mån anskaffandet av dessa i övrigt är beroende av bestämmelserna om specialkuponger.

Beklädnadsartiklar för barn, med undantag för tyger och garn, kunna anskaffas utan överlåtelse av specialkuponger. Detta berör likväl blott i den allmänna poängtabellen i förteckningen över beklädnadsartiklar för barn nämnda artiklar.

Specialkupongerna på korten för barn gälla likväl icke heller vid anskaffande av ovannämnda artiklar för vuxna.

Slutligen är det skäl att påpeka, att i ifrågavarande folkförsörjningsministeriets beslut, beträffande specialkuponger finnes en uttrycklig bestämmelse därom, att de utdelningspoäng och specialkuponger, vilka skola överlätas för förnödenheter, av sälja-

ren böra avskiljas från samma kort. Sålunda är det icke tillåtet att avskilja utdelningspoängen från ett kort och specialkupongerna från ett annat. Likaså äger säljaren icke rätt att mot lösa kuponger överlåta förnödenheter.

Folkförsörjningsministeriets beslut

angående de specialkuponger, som jämte egentliga köpkortskuponger skola avskiljas vid överlåtelse av beklädnadsartiklar och skodon.

Utfärdat i Helsingfors den 23 mars 1942.

Folkförsörjningsministeriet har med stöd av statsrådets beslut den 31 december 1940 angående reglementering av förbrukningen av textilindustriprodukter, beklädnadsartiklar och skodon samt vid deras tillverkning använda råämnen, beslutat:

1 §.

Vid överlåtelse av nedan i 2 § av detta beslut nämnda reglementering underkastade förnödenheter till förbrukare under den utdelningsperiod, som vidtager den 7 april 1942 böra från de köpkort, som givits för anskaffning av textilindustriprodukter, beklädnadsartiklar och skodon, avskiljas såväl de egentliga kuponger, som motsvara

den överlåtna mängden förnödenheter, som de nedan i 2 § nämnda specialkuponger, som fastställts att avskiljas vid överlåtelse av sagda förnödenheter.

Förnödenhet, för vars överlåtelse specialkupong skall avskiljas, får överlätas endast mot egentliga kuponger och specialkuponger, som avskilts från ett och samma köpkort.

2 §.

A. Beklädnadskort för män.

- 1) *Sytråd*; specialkupongen berättigar till anskaffning av en rulle med 200 meter eller yard tråd .....
- 2) *Rock till vardags- eller festdräkt*, med eller utan foder; eller *benkläder*, långa eller korta, även knä-, stövel- eller golfbyxor, av tyg, i vilket ylle ingår, eller av vadmal, P-tyg eller herrkostymtyg, som är tillverkat av konstfiber; eller ock *övertyg jämte fodertyg* till rock eller byxor av förenämnda slag; fodertyg får överlätas utan särskild specialkupong endast då det inköpes samtidigt med övertyg .....

Siffrorna på de specialkuponger, som skola avskiljas:
K 13

K 14 och K 15

Envar av specialkupongerna K 14 och K 15 berättigar till anskaffning av ett av förenämnda klädesplagg eller övertyg och fodertyg, motsvarande sådant plagg.

- 3) *Vardags- eller festkostym* med ett par benkläder, av tyg, i vilket ylle ingår, eller av vadmal, P-tyg eller herrkostymtyg, som är tillverkat av konstfiber, *överrock*, även av läder, eller lång eller kort *päls* eller ock *regnrock* av tyg eller gummi, med undantag av olje-rockar, med eller utan lösfoder; eller ock *övertyg och fodertyg* till kostym eller ytterplagg av förenämnda slag; fodertyg får överlätas utan särskild specialkupong endast då det inköpes samtidigt med övertyg .... K 14 och K 15 tillsammans
- 4) *Skodon*, alla slag av läder-, gummi- och filtskodon samt stövlar med gummiförsko, med undantag av överskor, galoscher, tofflor och träskor samt i 5 § nämnda specialskodon ..... K 16
- 5) *Skjorta*, alla slag av dag-, natt- och underskjortor
 6) *Kalsonger* av alla slag .....
 7) *Skid- eller träningsbyxor* av alla slag .....
 8) *Blus, ylleskjorta eller vindrock*, av alla slag, innehållande ylle eller av annat tyg eller ock stickad ..... } K 17, K 18, K 19, K 20
- Envar av specialkupongerna K 17, K 18, K 19 och K 20 berättigar till anskaffning av ett uti punkterna 5, 6, 7 och 8 nämnt klädesplagg eller alternativt högst tre meter annat *tyg* än herrkostymtyg, som innehåller ylle eller är tillverkat av konstfiber; eller ock högst 300 gram *garn*, dock icke sytråd och fiskargarn. Färdiga gardiner och draperier samt lakan beräknas såsom tyg enligt fulla bredden av det för dem använda tyget.
- 9) *Omgång underkläder*, av alla slag, eller *nattdräkt* ..
 10) *Tränings- eller sportdräkt*, av alla slag ..... } två av kupongerna K 17, K 18, K 19 och K 20 tillsammans
- 11) *Strumpor*, av alla slag ..... K 21, K 22 och K 23
- Envar av specialkupongerna K 21, K 22 och K 23 berättigar till anskaffning av ett par strumpor eller alternativt högst 100 gram *garn*, dock ej sytråd och fiskargarn.

B. Beklädnadskort för kvinnor.

- 1) *Sytråd*; specialkupongen berättigar till anskaffning av en rulle med 200 meter eller yard tråd ..... N 13
- 2) *Blus eller jacka, sportrock eller -blus, rock till promenaddräkt, ylletröja, jumper, pullover eller slöjover*, av råmaterial, i vilket ylle ingår, eller av annat material eller *övertyg*, av vad slag det vara må till blus, jacka eller rock av nämnda slag, samt *fodertyg* till promenaddräkt, såframt det inköpes samtidigt med övertyget ..... N 14, N 15

Envar av specialkupongerna N 14 och N 15 berättigar till anskaffning av ett av nämnda klädesplagg eller motsvarande mängd *tyg*; eller ock alternativt högst 500 gram *garn*, dock ej sytråd och fiskargarn.

- 3) *Kjol eller byxkjol* av råmaterial, i vilket ylle ingår, eller av annat råmaterial; eller *överbenkläder* av alla slag med undantag av tränings- eller strandbyxor; eller *tyg* till kjol eller byxor av förenämnda slag .....

N 16 och N 17

Envar av specialkupongerna N 16 och N 17 berättigar till anskaffning av ett klädesplagg av förenämnda slag eller motsvarande mängd *tyg* av vad slag det vara må; eller alternativt högst 100 gram *garn*, dock ej sytråd och fiskargarn.

- 4) *Klänning, även folkdräkt, sportkostym, promenaddräkt, kappa, completkappa eller regnrock*, av vad slag det vara må, tillverkad av ylle eller annat material, med undantag av regnrock av oljat siden, samt *träningsdräkt*, ävensom lång eller kort *päls*; eller ock *övertyg och fodertyg* till klänning, dräkt eller ytterplagg av förenämnda slag; fodertyg får överlätas utan särskild specialkupong endast då det inköpes samtidigt med övertyg .....

två av kupongerna N 14,
N 15, N 16 och N 17

Av kupongerna N 14, N 15, N 16 och N 17 berättiga *två tillsammans* till anskaffning av ett klädesplagg av förenämnda slag eller *tyg* till ifrågavarande plagg.

- 5) *Omgång underkläder, eller linne och byxor eller underkjol*, av vad slag det vara må, förutom sådana, i vilka ylle ingår, eller ock *nattlinne* eller *pyjamas* eller *tränings- eller strandbyxor* .....

N 18 och N 19

Envar av specialkupongerna N 18 och N 19 berättigar till anskaffning av ett av förenämnda slag av omgångar, nattlinnen, pyjamas eller underkjolar, eller tränings- eller strandbyxor, eller ock linne och byxor tillsammans eller alternativt två linnen eller två par byxor. I stället för klädesplagg av förenämnda slag kan på vardera kupongen anskaffas högst 6 meter *tyg*, likväl icke herrkostymtyg, som innehåller ylle eller är tillverkat av konstfiber. Färdiga gardiner och draperier samt lakan beräknas såsom tyg enligt fulla bredden av det för dem använda tyget.

- 6) *Omgång underkläder, linne, byxor och underkjol*, av alla slag, innehållande ylle .....

N 18 och N 19 tillsammans

- 7) *Skodon*, alla slag av läder-, filt- och gummiskodon samt stövlar med gummiförskor, med undantag av överskor, galoscher, tofflor, träskor samt i 5 § nämnda specialskodon ävensom sådana skodon, som få överlätas utan utdelningspoäng ..... N 20
- 8) *Strumpor* av alla slag, även av natursilke ..... N 21, N 22, N 23 och N 24
 Envar av specialkupongerna N 21, N 22, N 23 och N 24 berättigar till anskaffning av ett par strumpor eller högst 100 gram *garn*, dock ej sytråd eller fiskargarn.

C. Beklädnadskort för barn.

- 1) *Sytråd*; specialkupongen berättigar till anskaffning av en rulle med 200 meter eller yard tråd ..... L 17
- 2) 1 meter *tyg*, i vilket *ylle ingår*, och vilket är över 130 cm brett, eller 1.5 meter tyg av samma slag, vars bredd är högst 130 cm ..... L 18 och L 19
 Envar av specialkupongerna L 18 och L 19 berättigar till anskaffning av högst 1 meter tyg, i vilket *ylle ingår* och vilket är över 130 cm brett, eller högst 1.5 meter tyg av samma slag, som är högst 130 cm brett.
- 3) 1.5 meter över 115 cm brett *bomulls-, linne-, konstfiber- eller konstsidetyg*; eller 2.5 meter högst 115 cm brett tyg av nämnda slag ..... L 20 och L 21
 Envar av specialkupongerna L 20 och L 21 berättigar till anskaffning av högst 1.5 meter över 115 cm brett tyg eller högst 2.5 meter tyg, som är högst 115 cm brett. Färdiga gardiner och draperier samt lakan beräknas såsom tyg enligt fulla bredden av det för dem använda tyget.
- 4) 200 gram *garn*, likväl icke sytråd och fiskargarn .... L 22, L 23, L 24
 Envar av specialkupongerna L 22, L 23 och L 24 berättigar till anskaffning av högst 200 gram garn av förenämnda slag.

3 §.

Folkförsörjningsnämnd bestämmer vid behov i enlighet med folkförsörjningsministeriets föreskrifter vilken mängd tyg, som skall anses motsvara varje i detta beslut nämnt, av tyg tillverkat färdigt klädesplagg.

4 §.

Natursidengarn och -tyger samt silkestyll få överlätas utan att specialkuponger avskiljas.

5 §.

Utän specialkuponger få följande slag av specialskodon överlätas: cykel-, gym-

nastik-, brottnings-, boxnings-, fotbolls-, bowling- och spikskodon samt sommarskor av tyg med läder-, gummi- eller surrogatsula, lösa gummiförskor, herrskor av lackläder samt vid skridskor fästa skodon, som icke såsom sådan kunna användas som vanliga skoplagg.

6 §.

Vid överlåtelse av garn i sådana tillverkarens originalförpackningar, som innehålla högst 50 meter och vilka få överlätas utan egentliga kuponger, avskiljas icke heller specialkuponger.

Av bomull, linne, konstfiber eller konstsidan tillverkat broder- märk- och virkgarn i tillverkarens originalförpackningar, i nystan, spolar, dockor och härvor, få överlätas mot egentliga kuponger utan att specialkuponger avskiljas, såvida de icke enligt föregående moment få överlätas även utan egentliga kuponger.

Fiskargarn får säljas till förbrukare endast mot inköpstillstånd.

Helsingfors den 23 mars 1942.

Minister *Henrik Ramsay*.

7 §.

Tygstycken, som enligt folkförsörjningsministeriets beslut den 31 december 1940 angående utdelningspoängtal för textilindustriprodukter, beklädnadsartiklar och skodon, få överlätas endast mot egentliga kuponger, samt högst 50 centimeter långa restbitar och för reparationsändamål och till garnityr avsedda högst 50 centimeter långa, från packe klippta tygstycken av alla slag få överlätas mot egentliga kuponger utan att specialkuponger avskiljas.

8 §.

Genom detta beslut, vilket träder i kraft den 7 april 1942, upphäves folkförsörjningsministeriets beslut den 29 november 1941 angående de specialkuponger, som jämte egentliga köpkortskuponger skola avskiljas vid överlåtelse av beklädnadsartiklar och skodon.

Avdelningschef *Onni Toivonen*.